

Duvarsız Ev

Recep YILDIRIM

Duvarsız ev derler İsmail'in evine. Ahşap konteynerlerin devasa kontrplaklarından üç tanesi yazlık sinemanın taş dolgu duvarına çatılmış. Ön tarafa pencere, kapı oyulmuş. Kapı ve pencere açılıp kapanmıyor, gece takılıp sabah sökülüyor. Gündüz kapı pencere yerine perde konuluyor. Kapıdaki perde döşemelik kumaştan, penceredeki un çuvalından. Perde iki parçalı, açmak için yanlara bağlanıyor. Un çuvalının kenarları ustaca teyellenmiş, perdenin buluşan köşelerine altın yıldızlı iplikten çiçek yaprakları, çiçeklerin ortasına kararmamış yeşilden göbek işlenmiş. Perde kapatılınca çiçekler baş başa vermiş, kollarını birbirine dolamış şarap içen sevgililer gibi duruyor.

İsmail'in barakası, kullanılmayan taş değirmenin yanında. İçinde suyu yok, tuvaleti yok. On beş adım sonra varılan bir ortak tuvalet var. Tuvaletin önünde ucunda on beş santimlik hortum bağlı bir musluk. Çeşme havuzu yok. Kullanacak olan kovasını kendi getiriyor.

Denizden toplanmış değişik renkte taşlar, barakanın önündeki toprağa çakılarak minik bir avlu yaratılmış, taşların arasından otlar fişkırmış. Emayesi çıkmış her kâse, tencere; bulunmuş her yağ tenekesi; kırılmış ama derinliğini kaybetmemiş her küp ve çanak, toprak doldurularak içine çiçekler ekilmiş. Oksidi sevdiği için tenekelere fulyalar; dibi hep ıslak olsun istediği için emaye kaplara begonyalar; pişmiş toprağın serinliğini sevdiği için çanak çömleğin içine ortancalar...

Asmayı sinek, begonvili çöp, hanımeline arı yuvası gördükleri için taş duvarlı evlere yolluyor, sarmaşığın hiçbir türüne hayat hakkı vermiyor barakanın çevresinde İsmail ve karısı.

Dedemin asi yevmiyecisi. Affanlı. Günde yedi lira, üç ekmek ve müşterilerin "kokudan" diyerek bıraktıkları ikramların - lahmacun, börek, balık - dörtte birine çalışıyor. Çok çalışkan ve çok alıngan İsmail. Çocuğu olmadı. Doktorlar, hocalar, muskacılar çare bulmadı. Çocuk bahsi geçince öfkeleniyor. Çocuklarla

Öykü

ağız dalaşına giriyor, onları fırından kovuyor. Abarttığımda dedem “çocukların kadısı kendini asarmış” diyerek uyarıyor. Bu sözü ne dem duysa küsüp işi bırakıyor.

Karısı Zehra, Dörtayak’tan, dedemin mahallelisi. Zayıf, içe dönük bir kadındır. Anneme gelip İsmail’i sakinleştireceğine, sabah işe göndereceğine dair sözler veriyor. Zehra kırılğan, sokağın en sessiz kadını. Tülbent kenarlarına oylar işliyor bütün gün, kızlarına çeyiz hazırlayan komşularına satıyor. Çiçeklerinin gölgesine oturup değirmen taşının çevresinde, topraktaki deliklere su dökerek meşuş (danaburnu) yakalayan erkek çocuklarını; sazları demir tarakla tel tel ayırıp ören, örgülerin sayısınca, hasır işleyen annelerinden aferin alan kız çocuklarını izliyor.

İsmail, pazar günleri çalışmaz. Bir de akşam beşten dokuzaya... Yamalı pantolonunu, kirli gömleğini çıkarır, uzun donuyla sokaktaki çeşmeye gider, iki kova su alır, gar sabunuyla köpürttüğü lifle silinir. Kontrplağa tutturulmuş ayna karşısında günlük tıraşını olur; bir kaşık zeytinyağı, bolca limonla hazırladığı briyantini saçlarına sürer. Dar paça kurşuni pantolonunu, çift yırtmaçlı, tek düğmeli siyah ceketini, tiril tiril beyaz gömleğini, siyah zemin üzerine bordo çizgiler geçen kravatını indirir. Giyinir, takınır. Bir karanfil koparır saksıdan, ceketinin yaka cebine koyar, taşırır. Zehra hep ondan önce hazırdır. Karısını koluna takar, Halk Sineması’na, altı on beş matinesine giderler. Gari Gopper (Gary Cooper), Homperi Bogart (Humpfry Bogart) filmleri izlerler.

Yeni açılan restoranların ilk müşterileri olurlar. Konser, tiyatro geldiğinde en ön sırada otururlar. Ara ara Hemşinli Pastanesi’ne gider, muzlu pasta ısmarlarlar kendilerine.

Çevreyle ilgilenmezler. Perdelerindeki, buluşturulunca baş başa vermiş çiçekler gibidirler.